

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

HE laista kaivoslain muuttamisesta – Kaivannaistoiminnan ympäristönsuojelun näkökulma

Soile Nieminen

Ympäristövaliokunnan kokous 6.10.2022

Kainuun ELY-keskuksen huomiot (1/2) – ympäristönsuojelun taso eri pykälissä

- Olemme tuoneet HE luonnoksesta lausuessamme esille **ympäristönsuojelun tasovaatimusten erot ja korkean kynnyksen** eri pykälissä (kts. asiantuntijalausunto s. 1–4)
 - Koskee pykälä: 6, 11, 18, 48, 51, 52, 143
 - Käytetään edelleen termejä: *merkittävä haitallinen/merkittävä vahingollinen/huomattava vahingollinen ympäristövaikutus*
- **Puute, joka voi vaarantaa kaivosten ympäristönsuojelun hyvän tason varmistamisen koskien erityisesti sulkemis- ja kunnostustoimia**
 - Ympäristönsuojelun tasovaatimuksen/tavoitetason tulisi olla läpileikkaavasti sama koko kaivoksia koskevassa lainsäädännössä erityisesti luvan myöntämisen esteitä ja lupamääräyksiä koskien
 - Kaivosluvassa esitetään annettavan lupamääräyksiä toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutumista (52 §) – taso poikkeaa ympäristöluvan vaatimustasosta
 - Vaikuttaa sulkemis- ja kunnostustoimien tasoon ja niitä koskevien vakuuksien mitoittamiseen (esim. maisemointi, kts. asiantuntijalausunto)
 - KAIELY peräänkuuluttaa lainsäätäjältä huolellisuutta huomioiden kaivosten lupakokonaisuus

Kainuun ELY-keskuksen huomiot (2/2) – kaivosten sulkeminen & sulkemissuunnitelma

- **Merkittävä puute: Lupahakemuksen sisältövaatimuksissa ei edellytetä sulkemissuunnitelmaa**
- **Vain sulkeminen edellä suunniteltu kaivostoiminta on kestävä**
 - Suomessa tilanne huolestuttava – sääntelyä kehitettävä!
 - Sulkemissuunnitelma keskeisin toimintaa ohjaavista asiakirjoista
 - Asiakirjaa tulee päivittää jatkuvasti ja säännöllisesti suunnittelun ja kaivostoiminnan edetessä
 - Keskeinen asiakirja myös kannattavuuden selvittämisessä ja riskien hallinnassa
- Ehdotuksessa tarkennetaan kaivoksen sulkemiseen liittyvää sääntelyä ja otetaan myös **vaiheittainen sulkeminen** sääntelyn kohteeksi (18, 52, 120, 143, 144 §)
 - Miten antaa perusteltuja ja asianmukaisia lupamääräyksiä sulkemistoimista ja vakuusmääristä, jos sulkemisesta ei ole kokonaiskuvaa sulkemissuunnitelman puuttumisen vuoksi?
 - Miten varmistaa sulkemistoimien kokonaisuuden hallinta eri lupamenettelyissä ilman sulkemissuunnitelmaa?

Kaivoksia koskevan ympäristönsuojelun tason parantaminen - tarve sääntelyn kehittämiseen

- **Myös viranomaistyössä havaittu konkreettinen tarve kaivosten ympäristönsuojelun tason parantamiseksi**
 - Parhaita käytäntöjä koskevien ohjeiden tueksi tarvitaan **riittävä selkänaja lainsäädännöstä**
- Hallitusohjelman ja kaivoslain uudistuksen yhtenä ydintavoitteena kaivosten ympäristönsuojelun tason parantaminen
 - Pelkän kaivoslain uudistuksen vaikuttavuus tässä rajallinen!
- **Edelleen merkittävä tarve laajemmalle kaivoksia koskevan lainsäädännön kokonaistarkastelulle**
 - Vireillä olevien uudistusten jälkeen jää edelleen katveita (mm. vakuussäätely)
 - Ympäristönsuojelun tason parantamisessa keskiössä myös ympäristölainsäädännön tarkistaminen
 - YM:ssä parhaillaan käynnissä olevat lainsäädäntöhankkeet sekä kaivannaisjäteasetuksen päivitys vastaavat osittain tarpeeseen
 - Työn tulee jatkua myös seuraavalla hallituskaudella

Lisätietoja

soile.nieminen@ely-keskus.fi